

Potřeby a problémy obcí na území MAS sv. Jana z Nepomuku z pohledu starostů

Na území Místní akční skupiny sv. Jana z Nepomuku (MAS) se nachází celkem 25 obcí. V průběhu měsíce dubna bylo uskutečněno kvalitativní šetření s cílem zmapovat hlavní úspěchy a problémy obcí s ohledem na nadcházející programové období EU a zejména přípravu Rozvojového plánu MAS 2015 – 2020.

Jednotlivé obce zastupovali starostové a starostky, se kterými prováděli polostandardizované rozhovory výzkumníci z České zemědělské univerzity v Praze. Detailní informace o šetření lze nalézt v závěrečné zprávě, která je jedním z podkladů pro přípravu budoucí strategie.

Hlavní zjištění

Úspěchy v jednotlivých obcích jsou vnímány v závislosti na potenciálu obce a její rozvojové strategii. Z toho vyplývá, že každá obec používá jiné měřítko pro posouzení toho, jestli se jí daří anebo nedaří naplňovat své rozvojové cíle. Zvolený úhel pohledu závisí na velikosti obci, jejím rozpočtu a také sociálním kapitálu starosty a obyvatel obce (schopnosti společně sdílet hodnoty a pravidla, rozvíjet síť vztahů a spolupracovat na obecní úrovni). Obce na území MAS lze na základě tohoto kritéria rozčlenit do dvou skupin – na obce „udržující současný stav“ a obce, které svůj úspěšný rozvoj spojují s realizací „velkých investičních akcí“.

Potřeby obcí týkající se jejich budoucího rozvoje vycházejí z toho, co zástupci obcí chápou jako problém. Přičemž jednotlivé obce se samozřejmě liší v tom, které situaci přikládají tento význam. Potřeby obcí lze zjednodušeně shrnout do několika skupin týkající se (1) základní infrastruktury, (2) péče o obecní majetek, (3) služeb v obci a (4) sociální oblasti.

Obce se odlišují v hodnocení, co bych chtěli řešit v první řadě. Na základě rozhovorů se starosty se ukazuje, že obce sledují určitou „hierarchii potřeb.“ Nejdříve se pokoušejí zajistit základ-

ní údržbu. Pokud se daří vhodně využívat obecní majetek, obce se snaží získat investiční dotace za účelem rozvoje. A pokud se realizují projektové záměry, obce se pokoušejí zajistit vhodné podmínky pro populační stabilitu obcí. Obce na území MAS lze této hierarchie potřeba rozčlenit do několika (třech) základních skupin a s nimi potenciálně pracovat při navrhování nové strategie rozvoje území.

Ukazuje se, že řada obcí nevěnuje dostatečnou pozornost hledání potenciálů pro svůj další rozvoj. V některých obcích nevidí žádné specifikum, které by bylo možné v budoucnu rozvíjet. Právě tato schopnost lokalit však z velké části podmiňuje úspěšné nalezení strategie pro další rozvoj.

Šetření identifikovalo několik společných problémů větší části území, která byla pojmenována jako „horizontální témata“. Sem patří téma: školství, sociálních služeb, odpadů, kultury, zaměstnanosti a cestovního ruchu. Tato témata je doporučeno blíže rozpracovat a zahrnout přímo pro přípravu nového Rozvojového plánu.

Všechny sledované obce jsou formálními členy Místní akční skupiny. Jejich vztahy ke sdružení se však výrazně liší v tom, jak chápou hlavní úlohu sdružení z hlediska rozvoje, v hodnocení její činnosti a reakcích na vyhlášené výzvy k podávání žádostí. Většina obcí hodnotí spolupráci s MAS kladně. Pouze malá skupina obcí hodnotí vztah k MAS negativně. Nejčastěji zmiňovaným problémem v této souvislosti byla nízká relevance výzev a obtížná administrace žádostí o podporu.

Formulovaná doporučení

1. MAS by měla kontextově-citlivým způsobem přistupovat k obcím: rozdělit obce do skupin dle jejich potřeb a v této oblasti jim nabízet podporu různého druhu (od výměny informací až po pomoc se získáváním dotačních prostředků).
2. Velká pozornost by měla patřit přípravě výzev z hlediska jejich relevance k potřebám obcí, které - a to je důležité - mají potenciál se o finanční podporu ucházet.
3. Podporu by měla být kombinované povahy s ohledem na různé skupiny obcí a jejich schopnosti spolupracovat s MAS. Obce se větší pravděpodobností budou účastnit výzev, které jsou

pro ně relevantní, příprava žádosti je úměrná prostředkům, které mohou pravděpodobně získat.

4. Zapojení malých a méně aktivních obcí by mělo být podpořeno intenzivní technickou podporou.
5. Nabídku pro obce, které nesledují velké investiční cíle, je třeba více individualizovat a připravovat vždy s ohledem na specifické potřeby těchto obcí.
6. Pozice a činnosti MAS by měla být přesněji vysvětlena k tomu, aby bylo zřejmé, co obce s členstvím v MAS získají. Důležité je přitom osvětlit také vztah MAS a Mikroregionu Nepomucko z hlediska aktivity obou subjektů.

Pro bližší informace o činnosti MAS

<http://mas.nepomucko.cz>

Kontakty

Michal Arnošt
MAS sv. Jana z Nepomuku
mas.nepomucko@seznam.cz

Lukáš Zagata
PEF ČZU v Praze
zagata@pef.czu.cz

Studie vznikla v rámci projektu Podpora vzniku strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS svatého Jana z Nepomuku (projekt číslo 117D312000077).

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR